

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/182964,O-Pamiec-Nasza-i-Wasza-Groby-i-miejsca-pamieci-weteranow-walk-o-niepodleglosc-Po.html>
01.05.2024, 03:51

O Pamięć Naszą i Waszą. Groby i miejsca pamięci weteranów walk o niepodległość Polski w kraju i za granicą - Warszawa 13 kwietnia 2023

W czasie Kongresu Pamięci Narodowej odbył się panel dyskusyjny „O Pamięć Naszą i Waszą. Groby i miejsca pamięci weteranów walk o niepodległość Polski w kraju i za granicą.” W debacie udział wzięli:

Michał Mazurek (Konsul Generalny RP w Manchesterze), dr Adam Pleskaczyński (IPN w Poznaniu), Remigiusz Stefani (społecznik zaangażowany w opiekę nad grobami powstańcami w Warszawie) oraz Dirk Verbeke (społecznik z Belgii, zaangażowany w upamiętnianie polskich żołnierzy z 1. Dywizji Pancerniej gen. Maczka), a dyskusję

moderował dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa.

W czasie wydarzenia poruszono wiele ważnych instytucjonalnie i społecznie problemów związanych z opieką nad grobami weteranów, przedstawiono historię polskich weteranów II WŚ, którzy często bez środków na życie pracowali za granicą jako pracownicy fizyczni. Zniwolenie Polski przez komunistyczny reżim uniemożliwiało im powrót do Ojczyzny. Realizując ustawę o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski BUWiM przy wsparciu partnerów społecznych i placówek konsularnych odkrywa niezwykle życiorysy „zwykłych” żołnierzy i dba by pamięć o nich nie zaginęła, ale zakorzeniła się w świadomości społecznej. Debata rozpoczęła się od pytania „kim jest weteran?”, jakie jest jego znaczenie dla współczesnych i potomnych. Żarliwa dyskusja dotyczyła ustawy z 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski. Ukazano wiele pozytywnych zmian od momentu wprowadzenia jej w życie, ale podkreślono również pewne mankamenty ujawnione podczas stosowania przepisów w praktyce.

„Historia mówi przez pokolenia” – pod tym hasłem na stadionie PGE Narodowy w Warszawie Instytut Pamięci Narodowej zorganizował Kongres Pamięci Narodowej. Od 13 do 15 kwietnia 2023 zapraszamy do spotkania z przeszłością w zupełnie nowym wymiarze. Jaka powinna być polityka historyczna? Jakiej historii i jakiej polityki pamięci potrzebują Polacy? Jaka jest świadomość historyczna Polaków? Podczas Kongresu poznamy odpowiedzi na te i inne niezwykle złożone zagadnienia, dzięki którym będziemy mogli sprostać wyzwaniom XXI wieku. Bo historia łączy pokolenia.

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu realizuje zadania związane z:

- prowadzeniem ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski;
- podejmowaniem działań dotyczących opieki nad grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, w szczególności poprzez dofinansowanie zadań związanych z opieką nad tymi grobami;
- udzielaniem dotacji celowych oraz przyznawaniem świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów sprawowanej opieki nad grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski.

Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN zaangażowane jest w kultywowanie pamięci o tych, którzy walczyli i przelewali krew za niepodległą i suwerenną Polskę, a po wojnach bądź powstaniach wrócili do cywilnego życia, choć często na emigracji, z dala od najbliższych i umiłowanej Ojczyzny.

Obecnie w ewidencji mamy wpisanych ponad 5600 miejsc spoczynku tych, którzy swoją postawą oraz walką o niepodległą i suwerenną Ojczyznę walnie przyczynili się do wyzwolenia Narodu Polskiego. Z tygodnia na tydzień te liczby stale rosną.

Co roku udzielamy dotacji celowych oraz przyznajemy świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów sprawowania opieki nad grobami weteranów w myśl ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski.

Prowadzona przez BUWiM IPN ewidencja obejmuje groby weteranów znajdujące się zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza jej granicami. Do grobów weteranów zaliczać się mają mogiły osób walczących o odzyskanie niepodległości Polski lub w obronie niepodległości i granic suwerennej RP, biorących udział w wojnach, działaniach zbrojnych i niepodległościowych oraz powstaniach narodowych w okresie od 1768 r. do 1963 r. A także groby funkcjonariuszy cywilnych władz powstań narodowych, administracji podziemnego Państwa Polskiego w okresie wojny 1939-1945, członków władz i Rządu RP na uchodźstwie w latach 1939 - 1990, podziemnych niepodległościowych organizacji cywilnych w latach 1945 - 1956.

W opinii Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN utrzymywanie poza granicami Polski grobów, w których spoczywają ważne dla naszej historii postacie jest świadectwem tragicznych w skutkach dla naszego kraju lat II wojny światowej. W oparciu o takie mogiły możemy pokazać naszym sojusznikom historię samotnej walki jaki nasz kraj podjął w 1939 r. oraz wkładu Polski w koalicję antyhitlerowską. Ponadto groby polskich żołnierzy rozsiane po Europie i świecie są również lekcją historii dla miejscowej ludności, która dzięki takim materialnym śladom będzie pamiętała o trudnych losach naszych rodaków i przekazywała tę wiedzę przyszłym pokoleniom.

Jeżeli ktokolwiek ma wiedzę o zaniedbanym grobie bohatera, powinien się do nas zgłaszać.